

M&A Index Poland

Fuzje i przejęcia w 2017 roku

Raport przygotowany przez firmy [Navigator Capital](#) oraz [FORDATA](#)

M&A Index Poland, 2017

by Navigator Capital & FORDATA | Grudzień 2017

Łączna liczba transakcji*

204 (2017)

Wartość największej transakcji**

4,3 mld PLN

(Przejęcie Żabki przez CVC Capital Partners od Mid Europa Partners)

* na podstawie ogólnodostępnych danych

** wśród transakcji z ujawnioną ceną

O raporcie:

Raport M&A Index Poland to pozycja, która na stałe wpisała się w kalendarz branżowych podsumowań w Polsce. Raporty przygotowane są co kwartał przez firmę doradczą **Navigator Capital** oraz firmę **FORDATA**, lidera w zakresie rozwiązań IT wspierających fuzje i przejęcia.

Opracowania te mają na celu pokazanie dynamiki polskiego rynku fuzji i przejęć, z naciskiem na opis najciekawszych naszym zdaniem transakcji. Obserwujemy także częstotliwość wykorzystania narzędzia Virtual Data Room w transakcjach M&A w Polsce.

Wprowadzenie

W 2017 roku byliśmy świadkami 204 transakcji na polskim rynku fuzji i przejęć, o 16 więcej niż w całym roku 2016. Największą transakcją w roku było przejęcie Żabki przez CVC Capital Partners za ok. 4,3 mld PLN.

Wybrane transakcje

PRZEJMOWANY	KUPUJĄCY	SPRZEDAJĄCY	WARTOŚĆ [PLN]
Torf Corporation Fabryka Leków (70% udziałów)	Resource Partners	Wojciech Piasecki	Nie ujawniono

(20 stycznia) Fundusz private equity Resource Partners objął 70% udziałów w spółce Torf Corporation Fabryka Leków. Wartości transakcji nie ujawniono, aczkolwiek wartość producenta kosmetyków pod marką Tołpa szacuje się na około 200 mln PLN. Pozostałe 30% udziałów pozostanie w rękach dotychczasowego prezesa – Wojciecha Piaseckiego oraz Ryszarda Gumińskiego – dyrektora generalnego, którzy dalej będą sprawować swoje funkcje. Nowy właściciel zamierza skupić się na rozwoju produkcji marek własnych na rzecz zachodnioeuropejskich producentów kosmetyków.

PRZEJMOWANY	KUPUJĄCY	SPRZEDAJĄCY	WARTOŚĆ [PLN]
Żabka Polska	CVC Capital Partners	Mid Europa Partners	ok. 4,3 mld

(21 lutego) Żabka Polska, właściciel największej w Polsce sieci sklepów typu convenience prowadzonej pod marką Żabka oraz działającej w segmencie proximity sieci Freshmarket została sprzedana funduszowi CVC Capital Partners, dla którego była to druga po PKP Energetyka inwestycja w Polsce. Wartość transakcji wyniosła 1,0 mld EUR, z czego 625,9 mln EUR w postaci finansowania dłużnego zapewniło konsorcjum banków Pekao, UniCredit oraz ING. Była to największa transakcja w historii polskiego rynku handlu detalicznego oraz jednocześnie największa transakcja wyjścia z inwestycji przez fundusz private equity w Polsce. Fundusz Mid Europa Partners w 2011 r. na przejęcie Żabki od Penty wydał 400 mln EUR.

PRZEJMOWANY	KUPUJĄCY	SPRZEDAJĄCY	WARTOŚĆ [PLN]
Drukarnia Expres	Idea Box SA	Inwestor prywatny	Nie ujawniono

(25 kwietnia) Idea Box, fundusz private equity należący do Leszka Czarnieckiego, przejął firmę Drukarnia Expres z Inowrocławia. Spółka specjalizuje się w produkcji innowacyjnych opakowań z tektury gładkiej i falistej. Transakcja jest częścią planu dotyczącego konsolidacji rynku opakowań w celu utworzenia w ciągu 3-5 lat podmiotu o przychodach rzędu 100 mln PLN rocznie. Według informacji prasowych, fundusz szykuje się do przejęcia 3 kolejnych spółek z branży. Nazwy podmiotów nie są znane.

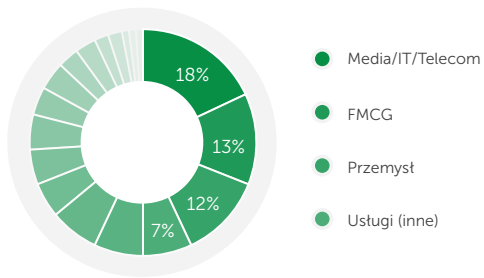
M&A Index Poland, 2017

by Navigator Capital & FORDATA | Grudzień 2017

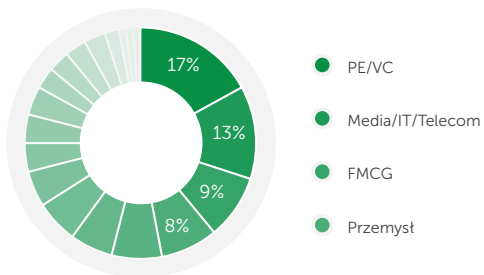
Ujęcie sektorowe

Transakcje z udziałem polskich podmiotów pogrupowane według aktywności przedsiębiorstw z danych sektorów (wg liczby transakcji)

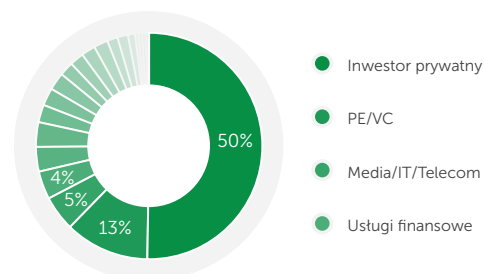
PODMIOT PRZEJMOWANY (%)

STRONA KUPUJĄCA (%)

STRONA SPRZEDAJĄCA (%)

PRZEJMOWANY	KUPUJĄCY	SPRZEDAJĄCY	WARTOŚĆ [PLN]
EuroStyl S.A.	Dom Development S.A.	Forum IV FIZ	260 mln

(17 maja) Dom Development S.A. sfinalizował transakcję zakupu 100% akcji Euro Styl S.A. Transakcja pozwoli spółce Dom Development rozszerzyć działalność na rejon Trójmiasta. Dotychczas spółka przejmująca działała na rynku warszawskim i wrocławskim. Przejęcie EuroStyl umożliwiło Dom Development nabycie atrakcyjnego banku ziemi oraz rozpoznawalnej na rynku trójmiejskim marki.

PRZEJMOWANY	KUPUJĄCY	SPRZEDAJĄCY	WARTOŚĆ [PLN]
EDF Polska	PGE	EDF International SAS EDF Investment II B.V.	ok. 2,45 mld

(19 maja) PGE podpisała warunkową umowę nabycia aktywów EDF w Polsce. Wartość transakcji dla wszystkich aktywów nabywanych od EDF została ustalona na poziomie ok. 4,51 mld PLN, z czego ok. 2,45 mld PLN przypada na wartość kapitałów własnych, a ok. 2,06 mld PLN przypada na zadłużenie netto. Przejęcie polskich aktywów EDF to strategiczna transakcja dla grupy kapitałowej PGE. Jest to krok mający na celu ugruntowanie pozycji lidera na rynku energetycznym. Skonsolidowany zysk EBITDA wygenerowany przez aktywa EDF w Polsce wyniósł w 2016 r. ok. 1,1 mld PLN.

PRZEJMOWANY	KUPUJĄCY	SPRZEDAJĄCY	WARTOŚĆ [PLN]
Langendorf GmbH	Wielton S.A.	Inwestorzy prywatni	22,3 mln

(23 maja) Wielton zawarł umowy dotyczące nabycia łącznie 100% udziałów w spółce Langendorf GmbH z siedzibą w Niemczech. Przejęcie zostanie zrealizowane w dwóch etapach. W ramach pierwszego etapu Wielton przejmie 80% udziałów w Langendorf za cenę 5,3 mln EUR, przy czym może ona ulec zmianie w zależności od wyników finansowych w roku obrotowym 2016/2017. Pozostałe 20% udziałów zostanie nabytych przez Wielton w czterech transzach w latach 2019-2022. Nabycie udziałów w Langendorf pozwoli na poszerzenie oferty asortymentowej spółki o nowe rodzaje naczep, jak również na zwiększenie udziału grupy kapitałowej emitenta na rynku niemieckim.

PRZEJMOWANY	KUPUJĄCY	SPRZEDAJĄCY	WARTOŚĆ [PLN]
RUCH S.A.	Igor Chalupiec	Eaton Park Capital Management	Nie ujawniono

(29 maja) Zarejestrowana na Cyprze spółka Loverose reprezentująca Igora Chalupca, prezesa RUCH S.A., podpisała z Eaton Park Capital Management (dotychczasowym właścicielem spółki) list intencyjny w sprawie nabycia sieci kiosków. Wyjście z inwestycji jest powiązane z rozwiązaniem funduszu Eaton Park. RUCH to sieć ok. 2 tys. kiosków oraz sklepów convenience SUPERAC. Przychody spółki w 2016 roku wyniosły 1,4 mld PLN.

M&A Index Poland, 2017

by Navigator Capital & FORDATA | Grudzień 2017

PRZEJMOWANY	KUPUJĄCY	SPRZEDAJĄCY	WARTOŚĆ [PLN]
Bytom	Vistula Group	Wezwanie na sprzedaż akcji	Nie ujawniono

(5 czerwca) Zarządy Vistula Group i Bytom podjęły uchwały w sprawie zamiaru połączenia spółek. Podmiotem przejmującym byłaby Vistula Group, która w zamian wyemituje akcje dla właścicieli Bytomia. W 2016 roku Vistula Group osiągnęła blisko 599 mln PLN przychodów, 65,3 mln PLN EBITDA i 35,2 mln PLN zysku netto. Spółka Bytom wypracowała 153 mln PLN przychodów, 17,5 mln PLN EBITDA i 12,4 mln PLN zysku netto. Celem połączenia konkurujących ze sobą spółek jest możliwość lepszej segmentacji produktów. Potencjalne oszczędności połączonych firm mogłyby się pojawić w obszarach zakupów, logistyki czy chociażby wynajmu powierzchni handlowej.

PRZEJMOWANY	KUPUJĄCY	SPRZEDAJĄCY	WARTOŚĆ [PLN]
Macrologic S.A.	Asseco Business Solutions	Wezwanie na sprzedaż akcji	107,8 mln

(16 czerwca) Asseco Business Solutions (Asseco BS) nabyło w wezwaniu 1 667 603 akcji Macrologic, stanowiących ok. 88,29% w kapitale zakładowym i głosach na WZ. Łącznie z podmiotem zależnym Macrologic, Asseco BS posiada 1 827 039 akcji Macrologic, stanowiących ok. 96,73% udziału w kapitale zakładowym i głosach na WZ. Macrologic jest dostawcą systemów ERP dla małych i średnich firm. W ramach grupy kapitałowej Asseco, Asseco BS stanowi centrum kompetencyjne odpowiedzialne za systemy ERP, oprogramowanie dla małych i średnich przedsiębiorstw oraz mobilne systemy wspomagające zarządzanie.

PRZEJMOWANY	KUPUJĄCY	SPRZEDAJĄCY	WARTOŚĆ [PLN]
Stella Pack	Coast-2-Coast	Inwestor prywatny	Nie ujawniono

(19 lipca) Bounty Brands – spółka portfelowa południowo-afrykańskiego funduszu PE Cost2Coast dokonała przejęcia polskiego producenta worków na śmieci, wyrobów foliowych i innych artykułów gospodarstwa domowego z tworzyw sztucznych – spółkę Stella Pack. Blisko 40% przychodów Stella Pack pochodzi ze sprzedaży na rynkach zagranicznych. W 2016 r. przychody firmy wyniosły 222 mln PLN. Spółka jest liderem w swojej branży wśród krajów Europy Środkowo-Wschodniej.

PRZEJMOWANY	KUPUJĄCY	SPRZEDAJĄCY	WARTOŚĆ [PLN]
Zakłady Mięsne Silesia	CEDROB	Inwestor prywatny	Nie ujawniono

(25 lipca) Trwa konsolidacja branży mięsnej. CEDROB zdecydował się na przejęcie kolejnego podmiotu – ZM Silesia, grupy kapitałowej zarządzającej marką Duda oraz posiadającej własne centrum logistyczne. CEDROB poprzez przejęcia od kilku lat poszerza skalę swojej działalności i obecnie jest największym producentem mięsa w Polsce. W bieżącym kwartale ukraiński gigant drobiarski MHP rozpoczął proces przejęcia Kutnowskich Zakładów Drobiarskich „Exdrob”, które borykały się ostatnio z problemami finansowymi. Przejęcie pozwoli firmie zza wschodniej granicy budować pozycję w UE nie tylko poprzez eksport wyrobów własnych, ale również poprzez posiadanie fizycznych zakładów produkcyjnych.

M&A Index Poland, 2017

by Navigator Capital & FORDATA | Grudzień 2017

PRZEJMOWANY	KUPUJĄCY	SPRZEDAJĄCY	WARTOŚĆ [PLN]
Delicpol	Continental Bakeries	Resource Partners	Nie ujawniono

(21 sierpnia) Po 5 latach fundusz Resource Partners wychodzi z inwestycji w Delicpol. Spółkę, będącą krajowym liderem w produkcji biszkoptów z galaretką oblewanych czekoladą, sprzedawanych pod markami private label, przejął inwestor branżowy – holenderski Continental Bakeries. Pod skrzydłami funduszu Delicpol rozwijał się przez przejęcia, zwiększył przychody o ponad 15% oraz podwoił eksport, który na dzień sprzedaży wynosił ok. 30%. Dla dotychczas niezbyt obecnego w regionie nowego właściciela, Delicpol może być przepustką do wejścia na polski rynek stodcy.

PRZEJMOWANY	KUPUJĄCY	SPRZEDAJĄCY	WARTOŚĆ [PLN]
Wosana	Cooperatief Avallon MBO II	Inwestor prywatny	Nie ujawniono

(6 września) Specjalizujący się w wykupach menedżerskich fundusz Avallon wejdzie w szybko rosnący segment soków i napojów. Do inwestora finansowego mają się przyłączyć akcjonariusze mniejszościowi – była kadra kierownicza spółki. Wosana jest producentem wód i soków zarówno pod markami własnymi, jak i w formule white label. Segment, w którym działa Wosana, już od dłuższego czasu przeżywa fazę konsolidacji.

PRZEJMOWANY	KUPUJĄCY	SPRZEDAJĄCY	WARTOŚĆ [PLN]
Mila	Eurocash	Argus Capital	350 mln

(15 września) Przejęcie kontroli nad działającą w segmencie proximity siecią sklepów Mila poprzez nabycie 100% udziałów stanowi element polityki akwizycyjnej Grupy Eurocash, która jest już właścicielem m.in. hurtowni Cash&Carry, Delikatesów Centrum, Lewiatana, sieci sklepów "abc", Inmedio czy frisco.pl. Na koniec 2016 roku sieć Mila posiadała 188 placówek przy sprzedaży 1,49 mld PLN oraz EBITDA na poziomie 4,8 mln PLN. Obok tej transakcji miało również miejsce ogłoszenie wezwania do sprzedaży 100% akcji Emperia Holding przez MAXIMA GRUPĘ, co jest potwierdzeniem trendu konsolidacji polskiego rynku sprzedaży detalicznej produktów spożywczych.

PRZEJMOWANY	KUPUJĄCY	SPRZEDAJĄCY	WARTOŚĆ [PLN]
Flavourtec	Tar Heel Capital	Inwestor Prywatny	Nie ujawniono

(16 października) Fundusz Tar Heel Capital przejął 50% udziałów w Flavourtec, będącym jednym z głównych europejskich graczy na rynku liquidów do e-papierosów. W ciągu pięciu lat Flavourtec dynamicznie się rozwinął i osiąga przychody przekraczające 20 mln PLN rocznie. W 2015 r. Flavourtec uruchomił w Gdańsku nowoczesny zakład produkcyjny o powierzchni ponad 1200 m², który został specjalnie przystosowany do podwojenia zdolności produkcyjnych. Transakcja ma pozwolić Flavourtec na jeszcze dynamiczniejszy rozwój biznesu, wzmacniając pozycję spółki poprzez skorzystanie z potencjału i wsparcia funduszu. Doradcą transakcyjnym Flavourtec i jej wspólników był Navigator Capital.

M&A Index Poland, 2017

by Navigator Capital & FORDATA | Grudzień 2017

Navigator Capital

- Navigator Capital wraz z Domem Maklerskim Navigator jest czołowym niezależnym doradcą finansowym dla przedsiębiorstw specjalizującym się w transakcjach M&A oraz publicznych i prywatnych emisjach akcji i obligacji.
- Przez 11 lat swojego istnienia zrealizowaliśmy ponad 70 transakcji różnego typu, a kilkunastoletnie doświadczenie rynkowe Partnerów Navigator obejmuje transakcje o łącznej wartości ponad 6 mld PLN.
- Współpraca z międzynarodową siecią firm doradczych zrzeszonych pod szyldem Pandion Partners pozwala skutecznie obsługiwać transakcje międzynarodowe.

FORDATA

- FORDATA jest pionierem na polskim rynku kapitałowym, który w oparciu o technologię Virtual Data Room usprawnia zarządzanie dokumentami i komunikacją podczas złożonych procesów transakcyjnych.
- Wspieramy największe transakcje M&A, IPO, inwestycje Private Equity, restrukturyzacje, prywatyzacje oraz projekty związane z pozyskiwaniem finansowania w Polsce oraz w innych krajach Europy Środkowej i Wschodniej.
- Systemy FORDATA podniosły bezpieczeństwo i efektywność kilkuset transakcji różnego typu, o łącznej wartości ponad 35 mld PLN.
- Z usług FORDATA korzystają liderzy branż w Polsce i za granicą: fundusz Private Equity Enterprise Investors, Enea SA, Home.pl, Grupa LOTOS, PZU SA, Grant Thornton, NFI Empik, ZELMER, Bank DNB, BOŚ Bank, Polimex Mostostal, Budimex, DM PKO Banku Polskiego, Deloitte Advisory, EY, KPMG Advisory, JSW, HAITONG oraz wiele innych.

Firmy Partnerskie

Autoryzowany Doradca

Kontakt

Jan Kospin Dyrektor
e: jan.kospin@navigatorcapital.pl t: +48 22 202 68 80

Navigator Capital S.A.
ul. Twarda 18, 00-105 Warszawa
t: +48 22 630 83 33 f: +48 22 630 83 30
e: biuro@navigatorcapital.pl navigatorcapital.pl

Alicja Kukla-Kowalska Key Account Manager
e: alicja.kukla@fordata.pl t: +48 533 354 054

FORDATA sp. z o.o.
ul. Taczaka 24, 61-819 Poznań
t: +48 61 660 15 10 e: biuro@fordata.pl fordata.pl

PRZEJMOWANY	KUPUJĄCY	SPRZEDAJĄCY	WARTOŚĆ [PLN]
Tempo Finance	Everest Finance	ESO Capital	57 mln

(9 listopada) Everest Finance, właściciel marki Bocian Pożyczki, przejął firmę pożyczkową Tempo Finance. Była to pierwsza w historii polskiego rynku transakcja przejęcia jednej firmy pożyczkowej przez drugą, zamiast przejęcia samego jej portfela. Transakcja ta wpisuje się w długofalową strategią Everest Finance. W wyniku przejęcia Everest Finance zwiększył swój udział w polskim rynku do poziomu ok. 10%. Wartość transakcji wyniosła 57 mln PLN. Doradcą Everest Finance w transakcji był Navigator Capital.

PRZEJMOWANY	KUPUJĄCY	SPRZEDAJĄCY	WARTOŚĆ [PLN]
Grupa Hortex	Mid Europa Partners	Argan Capital	Nie ujawniono

(13 listopada) Fundusz private equity Mid Europa Partners przejął od Argan Capital Grupę Hortex. Transakcja oczekiwana była na rynku już od dłuższego czasu. Cena za sprzedane udziały nie została ujawniona. Hortex jest liderem mrożonek warzywnych i owocowych oraz czołowym producentem soków i nektarów w regionie CEE. Fundusz Mid Europa Partners koncentruje się na inwestycjach w regionie Europy Środkowej i Wschodniej i dysponuje kapitałem w wysokości 4,6 mld EUR. W swoim portfelu posiada już polskie spółki: Allegro, Polskie Koleje Linowe oraz sieć laboratoriów medycznych Diagnostyka. Wchodząc w nową inwestycję fundusz liczy na wykorzystanie potencjału marki oraz wzmocnienie konkurencyjności oferty produktowej.

PRZEJMOWANY	KUPUJĄCY	SPRZEDAJĄCY	WARTOŚĆ [PLN]
Dat Vi Phu	Grupa Adamed	Inwestor prywatny	177,2 mln

(28 listopada) Grupa Adamed, lider innowacji w polskiej branży farmaceutycznej, przejął pakiet kontrolny w wietnamskiej spółce Dat Vi Phu, która zajmuje się wytwarzaniem szerokiej oferty produktów leczniczych na rynek wietnamski oraz inne rynki dalekowschodnie. Krok ten ma być otwarciem drogi do ekspansji Grupy w regionie Azji i Pacyfiku. Dat Vi Phu wytwarza niemal 300 produktów leczniczych i jest jednym z najdynamiczniej rozwijających się przedsiębiorstw na rynku wietnamskim. Adamed jest obecny ze swoją ofertą w 40 krajach i upatruje dalszych szans rozwoju w ekspansji zagranicznej. W 2016 roku spółka odnotowała 15% wzrost przychodów z eksportu.

PRZEJMOWANY	KUPUJĄCY	SPRZEDAJĄCY	WARTOŚĆ [PLN]
Netia, stacje telewizyjne, Coltex ST	Grupa Polsat	Mennica Polska, FIP 11 FIZAN, ZPR Media, Inwestor prywatny	ok. 770 mln

(4 grudnia) Cyfrowy Polsat złożył zlecenia nabycia ok. 32% pakietu akcji notowanej na GPW Netii, jednej z największych polskich firm telekomunikacyjnych. Cyfrowy Polsat docelowo planuje objęcie pakietu kontrolnego. W ostatnim czasie Grupa Polsat wykazywała się wysoką aktywnością na rynku M&A - nabyła m.in. szereg stacji telewizyjnych należących do ZRP Media, a niespełna miesiąc wcześniej zakupiła za 27,5 mln PLN sieć dystrybucji usług telekomunikacyjnych - firmę Coltex ST działającą na terenie Gdańska, Łodzi i Lublina.

Komentarze ekspertów

**Alicja
Kukła-Kowalska**

Key Account Manager
FORDATA

Zgodnie z danymi na dzień 15.12, w roku 2017 przeprowadzono w Polsce w sumie **204 transakcje fuzji i przejęć**, to ok. **9% więcej** niż w całym roku 2016. Przewidujemy, że do końca roku ilość transakcji może jeszcze **wzrosnąć o 5%**. W roku 2018 utrzyma się podobna dynamika jak w 2017, w 2019 spodziewamy się spowolnienia.

Ożywienie na rynku potrwa jeszcze rok

Jak wskazuje liczba zawieranych transakcji, obserwujemy ożywienie na rynku. Do rekordów z roku 2015 (247 transakcji) jeszcze długa droga, ale trend jest stabilny. Inwestycjom na naszym rodzimym rynku sprzyjają niskie stopy procentowe, spadła też obserwowana na początku 2017 roku niepewność gospodarcza wśród przedsiębiorców. Generalnie wydaje się, że czynniki studzące entuzjazm inwestorów na początku 2017 roku (jak np. niepewność na polskiej scenie politycznej, rosnące braki wykwalifikowanej kadry, staby złoty, zmniejszony strumień inwestycji zagranicznych) straciły na znaczeniu. Spodziewamy się, że sytuacja utrzyma się w roku 2018. Eksperti przewidują jednak podwyżkę stóp procentowych w 2019 roku, zmniejszy się tym samym dostępność kredytów, co wpłynie też negatywnie na inwestycje.

Małe transakcje, więcej mid-capów

W zakresie wartości transakcji, w roku 2017 dominowały transakcje małe, ale wzrósł odsetek transakcji średnich tzw. MIDcapów. Trend ten utrzymuje się już od ponad 2 lat i nie spodziewamy się zmiany w roku 2018. Ilość transakcji dużych, o wartości większej niż 100 mln EUR utrzymuje się także na stabilnym poziomie - wśród transakcji z ujawnioną ceną w 2017 odnotowaliśmy 11 dużych transakcji (podobnie jak w 2016), w tym 4 z wartością powyżej 1 mld zł. O ile w 2016 roku mieliśmy dwie mega transakcje (sprzedaż Allegro i sprzedaż pakietu akcji PEKAO, obie o wartości powyżej 10 mld zł), w roku 2017 największa - sprzedaż Żabki do CVC Capital Partners osiągnęła wartość 4,3 mld zł.

Fundusze Private Equity bardzo aktywne

Zgodnie z naszym przewidywaniem, fundusze Private Equity były bardzo aktywne w minionym roku, zarówno po stronie kupujących - stanowili aż **17%** inwestorów, jak i sprzedających - odpowiadali za **13%** sprzedanych spółek. Najwięcej sprzedawał Enterprise Investors, który pozbył się aż sześciu swoich spółek (markety Dino, itWorks, Skarbiec Holding, Elemental holding, United Oilfield Services, Polski Bank Komórek Macierzystych) oraz Resource Partners z dwoma wyjściami na koncie (sieć supermarketów Miła i Melvit, producent zdrowej żywności). Po stronie kupujących faworytem jest południowoafrykański fundusz Coast2Coast, który kupił aż cztery polskie spółki, w tym 3 z branży spożywczej: Profi, Uni-Top Optima, Bezgluten oraz producenta opakowań Stella Pack. Od 2015 r. zainwestował już w sześć polskich spółek.

Prywatni przedsiębiorcy sprzedają najwięcej

Największą grupę sprzedających w 2017 r. stanowili prywatni przedsiębiorcy, odpowiadali za połowę zrealizowanych transakcji. Jest to związane z obserwowanym przez nas od 2015 r. i coraz powszechniejszym zjawiskiem sprzedaży przedsiębiorstw przez ich założycieli, którzy stanęli w obliczu problemu sukcesji. Przewidujemy, że w 2018 r. zjawisko to się utrzyma, ale będzie to już ostatni moment na sprzedaż biznesów założonych na początku lat 90tych.

Azjatyccy inwestorzy przejmują coraz śmieiej

W całym roku 2017 dominowały transakcje pomiędzy polskimi podmiotami. Zagraniczni inwestorzy stanowili **27%** kupujących i reprezentowali głównie kraje europejskie. Odnotowaliśmy kolejne transakcje z udziałem azjatyckich inwestorów: drobiarska grupa Superdrob pozyskała jako inwestora tajlandzki koncern Charoen Pokphand Foods (CPF), z kolei chiński gigant spożywczy WH Group za pośrednictwem amerykańskiej spółki Smithfield Foods, której jest właścicielem, przejął pakiety udziałów w ubojniach należących do Pini Polonia. Chińczycy w Polsce mają także udziały w takich firmach z zakładami produkcyjnymi jak Animex, Agri Plus i Agri Plus Feed. Ten rok pokazuje, że Chińczycy coraz śmieiej kupują polskie podmioty. Przewidujemy, że w 2018 r. będziemy świadkami kolejnych azjatyckich inwestycji na rodzimym rynku.

Branża Virtual Data Room jest aktualnie jednym z „hot industries to watch”. Dobry trend dla branży potwierdzają także informacje z rynku polskiego – z ogólnodostępnych danych wynika, że w roku 2017 r. 33% transakcji zostało zorganizowanych z użyciem systemu Virtual Data Room, w tym te prestiżowe transgraniczne. Świadczy to o coraz większej profesjonalizacji branży i istoty VDR w organizacji procesu Due Diligence na przełomie ostatnich 10 lat.

M&A Index Poland, 2017

by Navigator Capital & FORDATA | Grudzień 2017

Karol Szykowny, CFA

Dyrektor
Navigator Capital

W 2017 r., do czasu publikacji raportu, na rynku polskim odnotowano **204 transakcje** fuzji i przejęć. To o **16** więcej niż w całym roku 2016 r.

Największą transakcją w roku 2017 r. było przejęcie Żabki przez fundusz CVC Capital Partners od Mid Europa Partners za ok. **4,3 mld PLN**.

Na szczególną uwagę zasługuje konsolidacja rynku FMCG. W roku 2017 doszło do aż 8 przejęć spółek z branży mięsnej – liderem przejęć w tym segmencie od dłuższego czasu pozostaje CEDROB, który w lipcu przejął Zakłady Mięsne Silesia oraz zyskał nowy podmiot w grupie poprzez zakup udziałów spółki JAMA przez Gobarto. Również rynek wód i napojów ulega konsolidacji, o czym świadczy realizacja 5 transakcji w minionym roku. Bez wątpienia jednym z dłuższych oczekiwanych przejęć była sprzedaż przez fundusz Argan Capital Grupy Hortex. Kupującym był fundusz Mid Europa Partners.

Warto zwrócić uwagę na wysoką aktywność funduszy Private Equity w minionym roku. Na polskim rynku dokonały one ponad 30 przejęć oraz 24 wyjść. Do najciekawszych transakcji z udziałem tej grupy inwestorów należała m.in. sprzedaż sieci supermarketów Mila do grupy Eurocash przez Argus Capital. Wartość transakcji opiewała na ok. 350 mln PLN. Po stronie kupujących wyróżnił się południowoafrykański fundusz Coast2Coast, który w tym roku wzbogacił swój portfel aż o 4 polskie podmioty: producenta opakowań Stella Pack oraz firmy z branży spożywczej Bezgluten, Profi i Uni-Top Optima.

W minionym roku aż 19 polskich spółek zdecydowało się na przejęcia poza granicami kraju. Do ciekawszych transakcji tego typu należało przejęcie przez Wielton 100% udziałów w niemieckiej spółce Langendorf za kwotę 22,3 mln PLN. Było to trzecie przejęcie zagraniczne dokonane przez grupę. W listopadzie Grupa Adamed przejęła wietnamskiego producenta leków Dat Vi Phu za 177,2 mln PLN. Spółka z branży farmaceutycznej chce rozbudować portfolio o nowe produkty oraz zwiększyć dynamikę sprzedaży na rynkach zagranicznych. Przejęcia zagraniczne świadczą o gotowości polskich przedsiębiorstw do podjęcia konkurencji na rynkach zagranicznych oraz chęci wzmocnienia własnego potencjału.

Jeżeli chodzi o strukturę transakcji, najwięcej zmian właścicielskich odnotowano wśród spółek z branży Media/IT/Telecom – **18%** oraz FMCG – **13%**. Wśród podmiotów kupujących dominowały Private Equity/Venture Capital – **17%**, firmy z branży Media/IT/Telecom – **13%**, oraz firmy z branży FMCG – **9%**. Połowę sprzedających stanowili inwestorzy prywatni. Drugą najczęściej zbywającą swoje udziały grupą były Fundusze Private Equity/Venture Capital – **13%**.

Po silnych wzrostach z pierwszej połowy roku kurs WIG utrzymuje się na dość wysokim poziomie ok. 62 000 pkt., a zmiana wartości indeksu od początku roku wynosi ok. **20%**. Największy wzrost w tym czasie wśród spółek indeksu WIG 20 zanotowały PKO BP oraz Energa (odpowiednio ok. **57%** i ok. **52%**).

Złoty umocnił się wobec dwóch najbardziej znaczących walut świata. Na dzień 8 grudnia 2017 r. kurs USD/PLN w spadł o ok. **14%**, natomiast kurs EUR/PLN o ok. **5%** w stosunku do poziomów na 31 grudnia 2016 r.